

Zakon o gozdovih /ZG/

(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili)

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o gozdovih /ZG/	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o gozdovih /ZG/	1
1.2.1	Akti občinskega sveta po Zakonu o gozdovih /ZG/	2
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o gozdovih /ZG/	2
1.3.1	Akti župana po Zakonu o gozdovih /ZG/	2
1.4	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o gozdovih /ZG/	2
1.4.1	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o gozdovih /ZG/	2
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine.....	3
2.1	Načrtovanje	3
2.1.1	Postopek priprave in sprejemanja gozdnogospodarskih načrtov	3
2.2	Gospodarjenje z gozdovi.....	3
2.2.1	Prepoved nabiranja plodov gojenih dreves v gozdu	3
2.2.2	Varstvo gozdov	3
2.2.2.1	Določitev požarno ogroženih gozdov.....	3
2.3	Gradnja in vzdrževanje gozdne infrastrukture.....	3
2.3.1	Gozdne ceste	3
2.3.1.1	Čezmerna uporaba gozdne ceste	3
2.4	Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom.....	4
2.5	Promet z gozdovi.....	4
2.6	Prihodki za vzdrževanje gozdnih cest	4
2.7	Zavod za gozdove Slovenije.....	4
	Ključne besede	5
	Uporabljene kratice	5
	Viri	5

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o gozdovih /ZG/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o gozdovih /ZG/ Uradni list RS, št. 30/93, 56/99-ZON (31/00 - popr.), 67/02, 110/02-ZGO-1, 115/06, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13-ZDavNepr, 17/14, 24/15, 9/16-ZGGLRS, 77/16		1

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o gozdovih /ZG/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Poda mnenje k predlogu splošnega dela gozdnogospodarskega načrta za gospodarske enote na območju lokalne skupnosti.	14. člen	2
2	Na predlog Zavoda za gozdove Slovenije določi gozdove za požarno ogrožene.	34. člen	4
3	V proračunu zagotovi sredstva za vzdrževanje gozdnih cest.	38. člen 49. člen	5, 11

4	S sklepom izrazi interes za razglasitev gozdov za gozdove s posebnim pomenom.	45. člen	8
5	Odloči o predkupni pravici nakupa gozdov s posebnim namenom.	47. člen	10
6	Imenuje predstavnike lokalne skupnosti v svet območne enote Zavoda za gozdove Republike Slovenije.	64. člen	12

1.2.1 Akti občinskega sveta po Zakonu o gozdovih /ZG/

tč.	akti občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Sklep o mnenju k predlogu splošnega dela gozdnogospodarskega načrta za gospodarsko enoto na območju lokalne skupnosti.	14. člen	2
2	Sklep o razglasitvi gozda za gozd s posebnim pomenom.	45. člen	8
3	Sklep o uveljavitvi predkupne pravice za nakup gozda s posebnim pomenom.	47. člen	10
4	Sklep o imenovanju predstavnikov občine v svet območne enote Zavoda za gozdove.	64. člen	12

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o gozdovih /ZG/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Z Zavodom za gozdove Slovenije sodeluje pri pripravi programa vzdrževanja gozdnih cest.	38. člen	5
2	Na zahtevo lastnika gozda, ki je bil razglašen za varovalni gozd ali za gozd s posebnim namenom, odloči o odkupu gozda.	46. člen	9
3	Z lastnikom gozda sklene pogodbo za dela, potrebna zaradi zagotovitve posamezne izjemno poudarjene socialne funkcije v gozdu, ki ni razglašen za gozd s posebnim namenom.	46. člen	9

1.3.1 Akti župana po Zakonu o gozdovih /ZG/

tč.	akti župana	določba	pojasnilo
1	Sklep o odkupu gozda, ki je bil razglašen za varovalni gozd ali gozd s posebnim namenom.	46. člen	9
2	Pogodba o delih, potrebnih za zagotovitev socialne funkcije v gozdu.	46. člen	9

1.4 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o gozdovih /ZG/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Na predlog lastnika gozda odredi prepoved nabiranja plodov gojenih dreves.	25. člen	3
2	Sodeluje pri označitvi gozdnih cest in režimu njihove uporabe z opozorilnimi tablamami oziroma drugimi znaki.	39. člen	5
3	V skladu s predpisi o gozdnih prometnicah označi (gozdne) poti in pogoje uporabe na poteh, kjer sta dovoljena ježa in vožnja s kolesom brez motorja in ki so določene v prostorskem delu območnega načrta.	40. člen	5
4	Izda dovoljenje za čezmerno uporabo gozdne ceste.	41. člen	6
5	Določi odškodnino za čezmerno uporabo gozdne ceste.	41. člen	6

1.4.1 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o gozdovih /ZG/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Sklep o prepovedi nabiranja plodov gojenih dreves.	25. člen	3
2	Dovoljenje za čezmerno uporabo gozdne ceste.	41. člen	6

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

- 1 **Zakon o gozdovih /ZG/** ureja varstvo, gojenje, izkoriščanje in rabo gozdov ter razpolaganje z gozdovi kot naravnim bogastvom s ciljem, da se zagotovijo trajnostno sonaravno ter večnamensko gospodarjenje v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot, trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij. Ob navedenem ureja tudi pogoje gospodarjenja z gozdnim prostorom ter s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj ureditvenih območij naselij, da se njihova vloga v okolju ohrani in krepi. Določila ZG veljajo tudi za druga gozdna zemljišča, če ZG ne določa drugače (1. člen ZG).

2.1 Načrtovanje

2.1.1 Postopek priprave in sprejemanja gozdnogospodarskih načrtov

- 2 Kot izhaja iz ZG lokalne skupnosti (občine), sodelujejo v postopku priprave in sprejemanja območnega načrta. Predlog območnega (gozdnogospodarskega) načrta določi svet Zavoda za gozdove Slovenije. K navedenemu predlogu mora Zavod za gozdove Slovenije pridobiti tudi mnenja lokalnih skupnosti (občin) na območju katerih leži gozdnogospodarska enota. Navedeno mnenje se mora izdati v roku enega meseca po predložitvi gozdnogospodarskega načrta. Če mnenje ni dano ali odročeno v navedenem roku, se šteje, da je dano (14. člen ZG).

2.2 Gospodarjenje z godovi

2.2.1 Prepoved nabiranja plodov gojenih dreves v gozdu

- 3 ZG določa, da se v gozdovih, kjer lastnik goji drevje zaradi plodov, lahko drugim prepove nabiranje takih plodov. To prepoved pa na predlog lastnika odredi pristojni organ lokalne skupnosti (občinska uprava) (25. člen).

2.2.2 Varstvo gozdov

2.2.2.1 Določitev požarno ogroženih gozdov

- 4 ZG določa, da lokalna skupnost (občina), na območju katere ležijo gozdovi na Krasu in drugi gozdovi, ki so posebno ogroženi zaradi požara, na predlog Zavoda določi navedene gozdove za požarno ogrožene (34. člen ZG).

2.3 Gradnja in vzdrževanje gozdne infrastrukture

2.3.1 Gozdne ceste

- 5 Sestavni del gozda so tudi gozdne ceste, ki so javnega značaja. Kot določa ZG gozdne ceste, ki omogočajo tudi dostop do kmetij oziroma vasi, turističnih objektov, izletniških in drugih podobnih objektov in so pretežno javnega značaja, prevzemajo pripadajoče lokalne skupnosti. Sredstva za vzdrževanje gozdnih cest pa zagotavljajo lokalne skupnosti iz lastnih sredstev in iz prihodkov za vzdrževanje gozdnih cest. Izvedbo vzdrževanja gozdnih cest zagotavlja lokalna skupnost na podlagi programa vzdrževanja, ki ga pripravi Zavod za gozdove Slovenije v sodelovanju z lokalno skupnostjo (občino) (38. člen ZG). Gozdne ceste lahko praviloma uporabljajo tudi drugi uporabniki, morajo pa biti označene, da so gozdne ceste in da jih drugi uporabniki uporabljajo na lastno odgovornost. Gozdne ceste in režim njihove uporabe označi z opozorilnimi tablamami oz. drugimi oznakami Zavod v sodelovanju z lokalno skupnostjo (39. člen ZG). Lokalna skupnost (občina) mora v skladu s prometnimi smernicami označiti tudi (gozdne) poti in določiti pogoje njihove rabe, na katerih sta dovoljena ječa in vožnja s kolesom brez motorja in ki so določene v prostorskem delu območnega načrta (40. člen ZG).

2.3.1.1 Čezmerna uporaba gozdne ceste

- 6 Čezmerna uporaba gozdne ceste pomeni povečan dnevni promet vozil, ki ni povezan z gospodarjenjem z gozdovi, temveč je posledica pridobitne dejavnosti. Čezmerna uporaba je začasna, če traja manj kot 30 dni, sicer gre za trajno čezmerno uporabo. Kot je določeno v 41. členu ZG mora uporabnik za čezmerno uporabo na podlagi pisnega soglasja lastnikov najmanj polovice lastniških deležev površine gozdne ceste in soglasja Zavoda, da je čezmerna uporaba dopustna glede na

poudarjenost funkcije gozda, pridobiti dovoljenje lokalne skupnosti, ki vzdržuje gozdno cesto. Po končani čezmerni uporabi gozdne ceste pa mora uporabnik v 14 dneh od zadnjega dneva uporabe gozdne ceste odpraviti morebitne posledice take uporabe na cesti ali plačati odškodnino za morebitno povzročeno škodo na gozdni cesti, ki mu jo določi lokalna skupnost na predlog Zavoda. Navedena odškodnina je prihodek lokalne skupnosti in se uporabi za odpravo posledic začasne čezmerne uporabe gozdne ceste. ZG določa tudi merila za določitev odškodnine, ki so predvsem: • normativi za vzdrževanje gozdnih cest; • cene, ki veljajo za vzdrževalna dela na gozdnih cestah v lokalni skupnosti; • stanje gozdne ceste pred začetkom čezmerne uporabe; • stanje gozdne ceste po končani čezmerni uporabi. Natančnejše pogoje, postopke in merila pa predpiše minister, pristojen za gozdarstvo.

2.4 Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom

- 7 Kot določa ZG, so gozdovi, ki v zaostrenih ekoloških razmerah varujejo sebe, svoje zemljišče in nižje ležeča zemljišča, in gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena katera koli druga ekološka funkcija, se razglasijo za varovalne gozdove (43. člen ZG).
- 8 Gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena zaščitna, rekreacijska, turistična, poučna, obrambna ali estetska funkcija, se lahko razglasijo za gozdove s posebnim namenom. Gozdovi s posebnim namenom pa so tudi gozdna zemljišča, na katerih so skladišča ali vadbene objekti, namenjeni obrambnim potrebam. Z njimi upravlja Ministrstvo za obrambo v skladu z ZG (44. člen ZG). Kot določa ZG, se gozdovi s posebnim namenom razglasijo s predpisom lokalne skupnosti (občine), če je izjemna poudarjenost funkcij gozdov v njenem interesu (45. člen ZG).
- 9 S predpisom, s katerim se gozd razglasi za varovalni gozd ali za gozd s posebnim namenom, se določijo režim gospodarjenja s takim gozdom, izvajalec tega režima in zavezanec za zagotovitev sredstev za stroške, ki nastajajo zaradi posebnega režima gospodarjenja ali posebnega režima ureditve in opreme gozda s posebnim namenom. Če se z razglasitvijo gozda za varovalni gozd ali za gozd s posebnim namenom omeji uživanje lastnine oziroma uveljavljanje lastninske pravice na gozdu, ima lastnik pravico zahtevati ustrezne davčne olajšave ali pravico do odškodnine po predpisih o razlastitvi oziroma lahko zahteva, da mu lokalna skupnost (občina), ki je gozd razglasila za varovalni gozd ali gozd s posebnim namenom, ta gozd odkupi. Če lastnik to zahteva, je razglasitelj dolžan odkupiti ta gozd. Dela, potrebna zaradi zagotovitve posamezne izjemno poudarjene socialne funkcije v gozdu, ki ni razglašen za gozd s posebnim namenom, se določijo s pogodbo med lastnikom takega gozda in lokalno skupnostjo. V pogodbi se določi lastniku gozda tudi višina odškodnine za zmanjšano lesnoproizvodno funkcijo in višina povračila za izvedbo v pogodbi določenih del (46. člen ZG).

2.5 Promet z gozdovi

- 10 V skladu z ZG ima lokalna skupnost, na območju katere ležijo gozdovi, ki se prodajajo, predkupno pravico pri nakupu gozdov s posebnim namenom, če je izjemna poudarjenost funkcije, zaradi katere so gozdovi razglašeni za gozdove s posebnim namenom, v interesu lokalne skupnosti. Če lokalna skupnost predkupne pravice ne uveljavi, jo ima lastnik, katerega zemljišče meji na gozd, ki se prodaja (47. člen ZG).

2.6 Prihodki za vzdrževanje gozdnih cest

- 11 Kot določa 48. člen ZG se lokalnim skupnostim prihodki za vzdrževanje gozdnih cest zagotovijo iz davka, odmerjenega od gozdnih zemljišč, v skladu z zakonom, ki ureja davek na nepremičnine. Višino prihodka, ki pripada posamezni lokalni skupnosti določi Vlada Republike Slovenije glede na skupno dolžino gozdnih cest, povprečne stroške njihovega vzdrževanja in delež njihove rabe za negozdarske namene. Lokalna skupnost mora navedena sredstva nameniti izključno vzdrževanju gozdnih cest.

2.7 Zavod za gozdove Slovenije

- 12 Zavod za gozdove Slovenije ima območne enote, katerih število in meje določi vlada (58. člen ZG). Organi območne enote so svet Zavoda, direktor in strokovni svet (59. člen ZG). Kot določa ZG sestavljajo tretjino članov sveta predstavniki ustanovitelja, lokalnih skupnosti z gozdnogospodarskega območja in delavcev Zavoda (64. člen ZG).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, občinski svet, župan, občinska uprava, pristojnosti, gozd, gospodarjenje.

Uporabljene kratice

ZG - Zakon o gozdovih /ZG/ (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99-ZON (31/00 - popr.), 67/02, 110/02-ZGO-1, 115/06, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13-ZDavNepr, 17/14, 24/15, 9/16-ZGGLRS, 77/16).

Viri**Ustava in zakoni**

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o gozdovih /ZG/ (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99-ZON (31/00 - popr.), 67/02, 110/02-ZGO-1, 115/06, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13-ZDavNepr, 17/14, 24/15, 9/16-ZGGLRS, 77/16).

